

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 1PP/166/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2118013100
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Dunčko
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2019:2118013100.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava v trestnej veci vedenej proti odsúdenému: P. E., nar. XX.XX.XXXX v P., trvale bytom P. - T., P. XXX, t. č. v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o návrhu odsúdeného o podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom v ústave na výkon trestu dňa 16.01.2019 v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Dunčka a prísediacich Adama Rapša a Mgr. Dušana Martinoviča podľa § 415 ods. 1 Tr. por. takto

rozhodol:

Podľa § 66 ods. 1 písm. b/, ods. 2 Tr. zák. sa návrh odsúdeného: P. E., nar. XX.XX.XXXX, t. č. v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Komárno zo dňa 18.05.2017 sp. zn. 3T/42/2017, zamietá.

odôvodnenie:

Dňa 04.12.2018 podal na tunajší súd odsúdený P. E. prostredníctvom ústavu na výkon trestu návrh o podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou vykonáva trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia (po preradení z ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia na podklade uznesenia Okresného súdu Levice zo dňa 21.09.2018 sp. zn. 4Nt/83/2018), ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Komárno zo dňa 18.05.2017 sp. zn. 3T/42/2017 pre zločin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. b/ Tr. zák., pričom jeho predpokladaný koniec má mať po započítaní dňa 24.11.2019. Lehota podľa § 66 ods. 1 písm. b/ Tr. zák. uplynula dňa 24.11.2018.

Na verejnom zasadnutí boli oboznámené tieto listinné dôkazy: hodnotenie ÚVTOS z čl. 1, skrátený výpis klienta z čl. 2, návrh odsúdeného z čl. 3, rozsudok OS Komárno sp. zn. 3T/42/2017 z čl. 9-10, aktuálny odpis RT z čl. 11-13, osobný spis odsúdeného.

Z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou zo dňa 30.11.2018 vyplynulo aj nasledovné (podstatné citácie): „Odsúdený P. E. bol dňa 02.10.2018 premiestnený do ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou na ďalší výkon trestu. Po týždennom pobyte na nástupnom oddiele bol umiestnený na oddiel s diferenciačnou skupinou „B“. Jeho správanie a vystupovanie počas výkonu väzby a následne výkonu trestu odňatia slobody v ústave so stredným stupňom stráženia nebolo vždy na požadovanej úrovni. Nedostatky sa vyskytli v dodržiavaní interných noriem a rešpektovaní príkazov a nariadení príslušníkov. Disciplinárne odmenený bol dvakrát, disciplinárne tresty vykázané nemá. Neabsolvoval žiadny rekvalifikačný kurz ani iné formy vzdelávania. Svoj voľný čas sa snažil tráviť zmysluplne. Pracovne zaradený bol na viacerých pracoviskách. Spočiatku neboli pracovné výkony menovaného na požadovanej úrovni, ale vhodnou intervenciou personálu sa jeho pracovná morálka výrazne zlepšila. Jeho správanie a vystupovanie počas pobytu v tunajšom ústave nie je možné objektívne hodnotiť z dôvodu jeho krátkeho pobytu. V tunajšom ústave nebol disciplinárne odmenený ani disciplinárne potrestaný. Celkovo bol dvakrát disciplinárne odmenený, disciplinárne tresty vykázané nemá. Počas výkonu trestu odňatia slobody neabsolvoval žiadny rekvalifikačný kurz ani iné formy vzdelávania. Voľný čas sa snaží tráviť zmysluplne. Menovaný je od 09.10.2018 pracovne zaradený na pracovisku v ústave

s dohľadom - Replast. Jeho pracovná morálka je bez negatívnych poznatkov. Odsúdený vyrastal v úplnej rodine. Po ukončení základnej školy v ďalšom štúdiu nepokračoval, spočiatku bol nezamestnaný, neskôr vykonával verejnoprospešné práce. Následne sa menovaný zamestnal na píle. Pracoval aj ako pomocný robotník pri stroji, zámočník v lodeniach, robotník vo výrobe telefónov a v Českej republike pri výrobe železobetónu. Pred samotným vzatím do výkonu väzby pracoval v železiarskej firme v Maďarsku. Je rozvedený, má dve deti. Vyživovaciu povinnosť si nahlásil na obe deti, aj si ju plní. Pred výkonom trestu odňatia slobody žil s bývalou priateľkou v Maďarsku. Kontakt formou korešpondencie udržiava s najbližšou rodinou, rodičmi, súrodencom a deťmi. Odsúdený uvádza, že po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody bude bývať u svojich rodičov. Možno konštatovať, že odsúdený plní čiastočne ciele stanovené programom zaobchádzania. Resocializačná prognóza je podľa hodnotenia rizika sociálneho zlyhania menej priaznivá (opakovane súdne trestaný, zločin, nedostatočný príjem, ukončené základné vzdelanie). V súčasnosti nie je voči nemu vedené ďalšie trestné stíhanie. Na základe uvedených skutočností možno konštatovať, že preukazuje čiastočne splnenie podmienok na podmienené prepustenie a odporúčam ho podmienenčne prepustiť s dohľadom.“

Z odpisu registra trestov a oboznámeného rozhodnutia súdu vyplynulo, že odsúdený P. E. bol doposiaľ 13-krát súdne trestaný (vrátane spomenutého odsúdenia, pričom jedno odsúdenie je cudzieho štátu), z toho 9-krát pre krádeže, 2-krát pre úverové podvody a 1-krát pre zanedbania povinnej výživy. V minulosti vykonal/vykonával už 8 nepodmienečných trestov odňatia slobody. Prvý vykonal pre krádež už dňa 15.09.2001 a posledný vykonal dňa 21.07.2014.

Odsúdený na verejnom zasadnutí nasledovne: „Po prepustení pôjdem bývať k rodičom. Mám vyživovaciu povinnosť na dve deti.“

Zástupca ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou na verejnom zasadnutí uviedol: „V hodnotení neprišlo k žiadnym zmenám, záver hodnotenia zostáva nezmenený.“

Prokurátor Okresnej prokuratúry Trnava na verejnom zasadnutí v rámci konečného návrhu uviedol: „Navrhujem žiadosť odsúdeného zamietnuť z dôvodu nesplnenia druhej materiálnej podmienky.“

Podľa § 415 ods. 1 veta prvá Tr. por. o podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom s a trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného, na verejnom zasadnutí.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zák. súd môže odsúdeného podmienenčne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zák. pri rozhodovaní o podmienenom prepustení súd prihliadne aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 3 Tr. zák. ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmienenčne prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

Súd po oboznámení sa so spisovým materiálom na verejnom zasadnutí, predovšetkým s návrhom o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, hodnotením ústavu na výkon trestu,

skrátеным výpisom klienta a odpisom registra trestov zistil, že návrh nebol s poukazom na § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. dôvodný. Z týchto zákonných ustanovení vyplýva, že predpokladom podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je kumulatívne splnenie 3 podmienok, a to tých, že odsúdený už vykonal potrebnú časť z výmery uloženého a nariadeného trestu odňatia slobody, vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, t.j. že neexistuje príliš veľké riziko jeho recidívy. Pri rozhodovaní sa prihliadne aj na to, v akom ústave vykonáva trest odňatia slobody.

Pokiaľ ide o splnenie prvej zákonnej (formálnej) podmienky, je pravdou, že odsúdený P. E. už vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu odňatia slobody.

Druhá zákonná (materiálna) podmienka, a to tá, že počas doterajšieho výkonu trestu preukazuje schopnosť viesť riadny život (t.j. že preukázal polepšenie), a to plnením svojich pracovných i mimopracovných úloh vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu, sa javila vzhľadom na hodnotenie ústavu rovnako splnená.

Splnená nebola dôsledne však tretia z citovaných podmienok, t.j. dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného na slobode (neexistencia príliš veľkého rizika jeho recidívy). V prípade odsúdeného P. E. bolo podľa názoru súdu riziko recidívy príliš veľké.

Súd len upozorňuje, že na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody neexistuje „právny nárok“. Zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol páchatel' automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmiennečné prepustenie je totiž na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko recidívy. Takouto okolnosťou, ktorá má pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení význam, je aj predchádzajúci spôsob života odsúdeného vrátane jeho trestnej minulosti. Posúdenie otázky prípadnej recidívy je svojím spôsobom vždy len predpokladom vysloveným s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, pričom súd je vždy odkázaný na objektívne okolnosti, medzi ktoré je nutné považovať aj doterajšie sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti.

Odsúdený je aktuálne vo výkone trestu odňatia slobody v poradí deviateho trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rovnako pre majetkovú trestnú činnosť, dokonca aj závažnejšiu, ako tomu bolo v minulosti (aktuálne ide o zločin krádeže). Tejto trestnej činnosti sa dopustil v novembri 2016, teda po viac ako 2 rokoch od vykonania posledného nepodmiennečného trestu odňatia slobody. Odsúdený P. E. je tzv. špeciálny recidivista, ktorý sa opakovane dopúšťa obdobnej trestnej činnosti, najmä krádeží, pričom účel uložených trestov v jeho prípade zjavne plnil v minulosti len funkciu ochrany spoločnosti pred ním ako páchatel'om trestnej činnosti (t.j., že mu bolo zabránené obmedzením osobnej slobody páchať ďalšiu majetkovú trestnú činnosť) a na odsúdeného nemá žiaden podstatný vplyv čo do motivácie na zmenu v jeho správaní. Rovnako je tiež podstatnou skutočnosťou aj to, že odsúdený je nevyučení a i keď vystriedal viacero zamestnaní, teda mal finančný príjem, aj tak páchal majetkovú trestnú činnosť. Preto sa súd stotožnil s tým, že jeho resocializačná prognóza je menej priaznivá z dôvodov v hodnotení uvedených. Všetky tieto skutočnosti vo svojom súhrne podľa názoru súdu nedávali dostatočnú záruku, že odsúdený P. E. by na slobode viedol riadny život.

Podmiennečné prepustenie má mať na odsúdeného výchovný vplyv a to nielen ten, že iba v skúšobnej dobe po podmiennečnom prepustení bude odsúdený viesť riadny život, ale predovšetkým ten, že odsúdenému je daná šanca na riadny život s tým, že sa už trestnej činnosti viac nedopustí, nakoľko rozhodnutím o podmiennečnom prepustení súd prezumuje, že výkon trestu odňatia slobody splnil vo vzťahu k osobe odsúdeného svoj účel. Vzhľadom na spáchanú trestnú činnosť mal preto súd za to, že náprava páchatel'a a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmiennečným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov.

Súd vzhľadom k týmto uvedeným skutočnostiam a taktiež s prihliadnutím na charakter spáchanej trestnej činnosti, pre ktorú odsúdený vykonáva trest odňatia slobody, ako aj na ústav, v ktorom vykonáva uložený

trest odňatia slobody, dospel k záveru, že u odsúdeného P. E. nebola daná dostatočná záruka, že bude na slobode viesť riadny život.

Na tomto závere nemohli zmeniť nič ani skutočnosti uvádzané odsúdeným na verejnom zasadnutí a ani kladné hodnotenie riaditeľa ústavu (ktoré má pre súd len odporúčací charakter čo do splnenia podmienok na podmieňné prepustenie).

Z uvedených dôvodov zamietol jeho návrh o podmieňné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, nakoľko nespĺňal dôsledne všetky zákonom stanovené podmienky pre také rozhodnutie.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 pracovných dní od jeho oznámenia, ktorú je potrebné podať na Okresný súd Trnava.

Podaná sťažnosť má odkladný účinok.

Ak bol návrh odsúdeného o podmieňné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od právoplatnosti zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne (§ 415 ods. 1 veta druhá Tr. por.).